

РЕЦЕНЗИЯ

От: **проф. д-р Таня Дъбева Филипова**
Икономически Университет - Варна
Научна специалност „Икономика и управление (туризъм)“

Относно: дисертационен труд за присъждане на образователна и научна степен **„доктор“** по научна специалност „Икономика и управление (туризъм)“ в УНСС.

Основание за представяне на рецензията: **участие в състава на научното жури по защита на дисертационния труд съгласно Заповед № 210/28.01.26г. на Зам.-ректора по научноизследователска дейност при УНСС.**

Автор на дисертационния труд: **Симона Руменова Маджарова**
Тема на дисертационния труд: **„Възможности за развитие на сватбен туризъм в България“**

1. Информация за дисертанта

Докторантът е зачислен по докторска програма към катедра „Икономика на туризма“, факултет „Икономика на инфраструктурата“ на УНСС по научна специалност „Икономика и управление (туризъм)“ със Заповед на Ректора на УНСС № 847/31.03.2023 г. Обучението е в редовна форма и се е осъществило през периода 28.02.2023г.-28.02.2026 г.

Докторант Симона Маджарова е родена на 14.01.1998 г. в град Смолян. Завършва средно образование в Гимназия по романски езици, град Бургас. През периода 2016-2020 г. получава ОКС “бакалавър” в УНСС по две направления: Икономика на туризма с изучаване на руски език и Икономика с чуждоезиково обучение с изучаване на испански език. През

2021г. завършва магистърска програма към УНСС, специалност „Маркетинг със специализация Рекламен мениджмънт“. От 28.02.2023 г. е редовен докторант към катедра „Икономика на туризма“ с научен ръководител проф. д.н. Таня Петрова Парушева. По време на обучението си, докторант Маджарова е обществено ангажирана, участва в множество студентски обучения, член е на Студентския съвет към УНСС през периода 2016-2020 г.

Трудовата биография на докторант Маджарова е разнообразна, тя заема постове в различни фирми и институции, стажантски програми, а понастоящем е управляващ съдружник на туроператорска и туристическа агенция Инста Тур ООД. Професионалният опит и владенето на испански английски и руски езици са фактори за ползотворна изследователска дейност.

Докторант Симона Маджарова е извършила всички дейности, включени в индивидуалния ѝ учебен план, положила е успешно докторантските минимума по професионално направление 3.8. „Икономика“, научна специалност „Икономика и управление (туризъм)“. Завършила е доктората в рамките на три годишния срок на обучение, осъществила е необходимите публикации по дисертационния труд, водила е семинарни занятия към катедра „Икономика на туризма“. В резултат са изпълнени минималните национални изисквания по чл. 2б, ал. 2 и 3 от ЗРАСРБ за придобиване на образователна и научна степен "доктор".

Дисертационният труд е депозиран в катедра „Икономика на туризма“ при УНСС и е обсъден на заседание на академичния състав на 15.12.2025 г. Докторантът е отчислен с право на защита съгласно Заповед на Ректора на УНСС №146/22.01.26 г., следователно Процедурните изисквания са спазени.

2. Обща характеристика на представения дисертационен труд

Дисертационният труд на Симона Маджарова е с общ **обем** от 203 страници, които са разпределени в структурно отношение както следва: увод (7 стр.), три глави (162 стр.), заключение (5 стр.), списък на литературните източници (9 стр.) и 3 приложения (13 стр.). Структурата е класическа и е подходяща за избраната тематика. Изложението е логически последователно, обемът на отделните части на разработката е балансиран. В доктората е включен илюстративен материал от 4 таблици и 21 фигури, което спомага за по-доброто систематизиране на информацията.

В **увода** на дисертационния труд са представени актуалността и мотивацията за избор на изследователската проблематика. Докторатът

коментира тематика с приложен аспект и с потенциал за българския туризъм, тъй като се визира алтернативен и перспективен съвременен вид, за който са налице подходящи условия и ресурси. Сватбеният туризъм е многоаспектен, самостоятелен или комбиниран с други форми и видове, изследването му може да е от различни ракурси. В тази връзка оценявам като добре подбрани и правилно формулирани предмета и обекта на дисертационния труд.

Съобразно предмета и обекта е конструирана и **основната** изследователска **цел:** *“ да се изследват спецификите, тенденциите и иновациите в сватбения туризъм и на тази основа, да се предложи модел за развитие на сватбения туризъм в дестинация България”*. За реализирането на основната цел са поставени **пет** ясно и точно формулирани научноизследователски задачи.

Изследователската **теза:** *сватбеният туризъм има значителен потенциал за развитие, като генерира приходи за местната икономика и изгражда имидж на България като конкурентоспособна туристическа дестинация*, конкретизира същността и насоката на научното изследване. Тя обвързва сватбения туризъм от една страна с генерирането на приходи, а от друга – с имиджа и конкурентоспособността на дестинация България. За доказване на тезата за създадени **три** работни **хипотези**, които се коментират в хода на проучването.

Конкретизираният изследователски **инструментариум** е правилно подбран съобразно целта и задачите на разработката. Приемаме откритието от автора ограничения и проблеми, съпътстващи изготвянето на доктората.

Източниците **на информационно осигуряване** са разнообразни, в т.ч. научни трудове на български и чуждестранни автори; специализирани издания на международни организации; статистически издания; интернет информация; авторски проучвания.

Използваната **научна литература** също кореспондира с анализираната проблематика и включва 169 източника, от тях 24 са на кирилица, 108- на английски език и 37 от интернет. Авторът е положил усилия да проучи някои от основните публикации по тематиката в националната специализирана литература, както и подходящи чуждестранни издания на английски език. Логично е, съобразно представената проблематика, броят на публикациите на кирилица, съответно на интернет сайтовете да е значително по-малък от този на чуждестранните публикации. Подбраните информационни източници са подходящи за тематиката на изследването, съотнесени към обема на разработката са достатъчно на брой и са използвани и цитирани коректно.

Структурата и съдържанието на дисертационния труд кореспондират напълно с тематиката на изследването и съответно с изискванията за подобни разработки.

3. Оценка на получените научни и научно-приложни резултати

Съдържанието на дисертационния труд доказва задълбочеността на изследването, с подходящо съчетаване на теоретични с приложни аспекти. Докторатът е написан на научен стил, с професионална лексика и ясна терминология.

Уводът рамкира базисните атрибути на проучването и аргументира необходимостта от формулиране на нови възможности за развитие на сватбения туризъм в дестинация България..

В глава първа традиционно се представят някои теоретични аспекти на сватбения туризъм като съвременен, алтернативен вид. Логично се тръгва от дефинирането и историческото развитие като се предлага и авторова дефиниция. Теоретичните аспекти се обогатяват с изследване на елементите на сватбения туризъм и икономическото му влияние върху развитието на дестинациите. Резонно се представя профила на сватбения турист със съответните параметри и мотивация, проследява се ролята на основните фактори за избор на конкретна дестинация. Акцентира се и върху комплексния характер на сватбения туризъм като продукт и възможности за комбиниране с други специализирани видове. Изведени са световни добри практики в сватбения туризъм, както и водещите тенденции при този вид с акцент върху предпочитанията на клиентите.

Втора глава започва с анализ и оценка на сватбения туризъм в три водещи дестинации – Малдивите, Бали и Италия с цел представяне на престижни практики. В логичен ред, на базата на съответната статистическа информация, следва анализ и оценка първо на развитието на сватбения туризъм в България и второ – на сватбените дестинации у нас като градове, обекти и забележителности, предпочитани от туристите като местоположение, тематика и ритуали. На тази база са направени критичен анализ и оценка на настоящия потенциал за развитие на сватбен туризъм у нас с фокус върху продукта, организацията на събитията и тяхната реклама. По нататък, според спецификата на изследването, авторката извежда същността на методиката и инструментариума на емпиричното проучване.

В глава трета, която е с предимствено конструктивен характер се представят резултатите от емпиричното проучване, обработени със съответните методи -първо от анкетното и след това от интервютата с експерти в изследваната област. Авторът систематизира съвременните

технологични иновации в сватбения туризъм и на тази база изготвя **модел** за развитие на сватбения туризъм в България чрез приложение на иновации. Съобразно модела и резултатите от емпиричното проучване се предлагат насоки и препоръки за развитие на сватбения туризъм у нас с акцент върху мерките за устойчивост на базата на добри практики, съответно чрез иновации в предлаганите продукти и услуги и в изживяването на туристите.

Заключението, не само резюмира, но и подчертава приносните моменти на разработката

Докторант Маджарова използва разнообразен **методологически инструментариум** като съвкупност от традиционни за този род проучвания подходи и методи, които оценяваме като правилно подбрани съобразно тематиката, целта и задачите на проучването.

Систематизираните научни и научно-приложни резултати аргументират извода, че основната цел на дисертационния труд е реализирана чрез успешното изпълнение на поставените научноизследователски задачи. Формулираната от автора теза е потвърдена на базата на доказаните хипотези.

4. Оценка на научните и научно-приложни приноси

Дисертационният труд анализира и оценява различни аспекти на сватбения туризъм и възможностите за неговото развитие в България като на тази база включва новаторски елементи както от теоретичен, така и от приложен характер.

Приемам формулираните от докторант Маджарова приноси. По мое мнение, в дисертационния труд ясно се открояват следните **научни и научно-приложни приноси**:

- Обогащаване на теоретичните постановки чрез открояване на особеностите и извеждане на авторова дефиниция за сватбен туризъм;
- Проучване на многоаспектната същност на сватбения туризъм чрез представяне на комплексната му структура, както и на възможностите за комбиниране с други видове туризъм;
- Систематизиране на съвременните тенденции и иновации, свързани със сватбения туризъм и на тази база разработване на авторов модел;
- Изследване на потенциала за развитие на сватбен туризъм у нас чрез компетентен анализ, респективно емпирично проучване;
- Формулиране на насоки и възможности за развитие на сватбения туризъм в България на базата на авторовия модел.

5. Оценка на публикациите по дисертацията

Докторант Симона Маджарова представя 7 публикации, свързани с тематиката на научния ѝ труд. От включените публикации 2 са статии на английски език, от тях 1 самостоятелна и 1 – в съавторство; респективно 5 научни доклада, самостоятелни, на български език. Статиите са индексирани в Google Books, COBISS+, Националния референтен списък. Докладите са представени пред авторитетни национални научни форуми с международно участие.

Смятам, че публикациите на докторанта по тематиката на научния труд са напълно достатъчни и представителни за популяризиране на резултатите от изследването сред заинтересованата аудитория.

Посочените публикации, по брой и структура, надхвърлят минималните национални изисквания за получаване на ОНС „доктор“ съобразно чл. 26, ал. 2 и 3 от ЗРАСРБ, докторантът документира реализирани 65 точки.

6. Оценка на автореферата

Авторефератът по настоящия труд е с обем от 100 страници, съответно представен на български (51 с.) и на английски (49 с.) езици. Структурата му е стандартна, състои се от седем части и отговаря на изискванията. Съдържанието на автореферата кореспондира с изложението на дисертационния труд и систематизира основните теоретични и емпирични изследвания и резултати.

7. Критични бележки, препоръки и въпроси

Нямам съществени **бележки** по представения за рецензиране труд, но считам, че докторатът би спечелил, ако:

1. Изследването се обогати с подробен анализ на вече въведени иновации от български туристически агенции в областта на сватбения туризъм;

2. Уместно би било също да се съпоставят предлаганите туристически услуги, свързани със сватбения туризъм спрямо водещи сватбени дестинации в България.

Препоръка:

Бих препоръчала, в бъдещата си научноизследователска работа, докторант Симона Маджарова да проучи нагласите на туристическите агенции и туроператорите за предлагане на сватбен туризъм.

Въпроси:

С цел достойна защита предлагам на вниманието на докторанта два въпроса:

1. По какъв друг начин могат да бъдат използвани дигиталните технологии в сватбения туризъм, освен за интерактивно преживяване на туристите?

2. Какви са предизвикателствата пред дестинация България при внедряването на предложения от Вас модел за развитие на сватбен туризъм?

8. Заключение

Направените в рецензията констатации ми дават основание да оценя **положително** дисертационния труд на Симона Маджарова „Възможности за развитие на сватбен туризъм в България“ и да потвърдя, че той изцяло **съответства** на изискванията на ЗРАС в Република България, Правилника за неговото прилагане и Правилника за учебната дейност на УНСС – част трета „Доктор“. Всички процедурни, структурни и научни параметри са спазени.

Дисертационният труд на Симона Маджарова е самостоятелно, задълбочено проучване и успешен опит да се разкрие и развие потенциала на сватбения туризъм у нас. Той синтезира познанията и изследователските способности на докторанта и би бил полезен за събитийния мениджмънт и туристическата практика.

Всичко това ми дава основание да предложа на уважаемите членове на научното жури да гласуват „ЗА“ присъждането на образователната и научна степен „доктор“ по професионално направление 3.8. „Икономика“, научна специалност „Икономика и управление (туризъм)“ на Симона Руменова Маджарова – редовен докторант към катедра „Икономика на туризма“ при УНСС.

Дата 05.04.26 г.
гр. Варна

Рецензент:
(проф. д-р Таня Дъбева)

UNIVERSITY OF NATIONAL AND WORLD ECONOMY

REVIEW

By: Prof. Dr. Tanya Dabeva Filipova

University of Economics – Varna

Scientific specialty: “Economics and Management (Tourism)”

Subject: Dissertation for awarding the educational and scientific degree “Doctor” in the scientific specialty “Economics and Management (Tourism)” at UNWE.

Reason for presenting the review: Participation as a member of the scientific jury for the defense of the dissertation in accordance with Order No. 210/28.01.2026 of the Vice-Rector for Research at UNWE.

Author of the dissertation: Simona Rumenova Madzharova

Title of the dissertation: “Opportunities for the Development of Wedding Tourism in Bulgaria”

1. Information about the PhD Candidate

The PhD candidate was enrolled in a doctoral program at the Department of Tourism Economics, Faculty of Infrastructure Economics at UNWE, in the scientific specialty “Economics and Management (Tourism)” by Order of the Rector of UNWE No. 847/31.03.2023. The training is in full-time form and was conducted during the period 28.02.2023 – 28.02.2026.

PhD candidate Simona Madzharova was born on 14.01.1998 in the city of Smolyan. She completed her secondary education at the Romance Languages High School in Burgas. During the period 2016–2020, she obtained a Bachelor’s degree at UNWE in two fields: Tourism Economics with Russian language studies and Economics with foreign language instruction with Spanish language studies. In 2021, she graduated from a Master’s program at UNWE in Marketing with a specialization in Advertising Management. Since 28.02.2023, she has been a full-time PhD student at the Department of Tourism Economics under the supervision of Prof. Dr. Tanya Petrova Parusheva. During her studies, PhD candidate Madzharova has been socially active, participated in numerous student trainings, and was a member of the Student Council at UNWE during the period 2016–2020.

The professional biography of PhD candidate Madzharova is diverse; she has held positions in various companies and institutions, participated in internship programs, and currently is a managing partner of the tour operator and travel agency Insta Tour Ltd. Her professional experience and proficiency in Spanish, English, and Russian are factors contributing to productive research activity.

PhD candidate Simona Madzharova has completed all activities included in her individual study plan, has successfully passed the doctoral minimum requirements in professional field 3.8 “Economics”, scientific specialty “Economics and Management (Tourism)”. She has completed the doctoral program within the three-year period of study, has produced the required publications related to the dissertation, and has conducted seminar classes at the Department of Tourism Economics. As a result, the minimum national requirements under Art. 2b, para. 2 and 3 of the Act on the Development of Academic Staff in the Republic of Bulgaria for obtaining the educational and scientific degree “Doctor” have been fulfilled.

The dissertation has been deposited at the Department of Tourism Economics at UNWE and discussed at a meeting of the academic staff on 15.12.2025. The PhD candidate has been dismissed with the right to defend the dissertation in accordance with Order of the Rector of UNWE No. 146/22.01.2026; therefore, the procedural requirements have been observed.

2. General Characteristics of the Dissertation

The dissertation of Simona Madzharova has a total volume of **203 pages**, structured as follows: introduction (7 pages), three chapters (162 pages), conclusion (5 pages), list of references (9 pages), and 3 appendices (13 pages). The structure is classical and appropriate for the chosen topic. The exposition is logically consistent, and the volume of the individual parts is balanced. The dissertation includes illustrative material consisting of 4 tables and 21 figures, which contributes to better systematization of the information.

The introduction presents the relevance and motivation for the choice of the research topic. The dissertation addresses a topic with an applied aspect and potential for Bulgarian tourism, as it concerns an alternative and modern type for which suitable conditions and resources exist. Wedding tourism is multi-aspect, either independent or combined with other forms and types, and its study can be approached from different perspectives. In this regard, **I assess the subject and object of the dissertation as well chosen and correctly formulated.**

In accordance with the subject and object, **the main research objective** is formulated as follows: “to study the specifics, trends, and innovations in wedding tourism and, on this basis, to propose a model for the development of wedding tourism in destination Bulgaria.” To achieve this main objective, **five** clearly and precisely formulated research tasks have been set.

The **research thesis** states that wedding tourism has significant development potential, generating revenue for the local economy and building the image of Bulgaria as a competitive tourist destination, thus specifying the essence and direction of the research. It links wedding tourism, on the one hand, with revenue generation, and on the other, with the image and competitiveness of destination Bulgaria. To prove the

thesis, **three working hypotheses** have been formulated, which are discussed throughout the study.

The specified research toolkit is appropriately selected in accordance with the objective and tasks of the study. The limitations and problems accompanying the preparation of the dissertation are correctly identified.

The **sources of information** are diverse, including scientific works by Bulgarian and foreign authors; specialized publications of international organizations; statistical publications; internet information; and author's own research.

The scientific literature used corresponds to the analyzed problem and includes 169 sources, of which 24 are in Cyrillic, 108 in English, and 37 from internet sources. The author has made efforts to study key publications in national specialized literature as well as relevant foreign publications in English. It is logical, given the topic, that the number of Cyrillic and internet sources is smaller than that of foreign publications. The selected sources are appropriate, sufficient in number, and correctly cited.

The structure and content of the dissertation fully correspond to the research topic and the requirements for such works.

3. Evaluation of the Scientific and Applied Results

The content of the dissertation demonstrates depth of research with an appropriate combination of theoretical and applied aspects. The dissertation is written in a scientific style, with professional vocabulary and clear terminology.

The introduction outlines the basic attributes of the study and justifies the need to formulate new opportunities for the development of wedding tourism in destination Bulgaria.

In **Chapter One**, theoretical aspects of wedding tourism as a modern alternative type are presented. It begins with definitions and historical development, including an author's definition. The theoretical aspects are enriched by an analysis of its elements and its economic impact on destination development. The profile of the wedding tourist, including parameters and motivation, is presented, as well as the role of key factors in choosing a destination. The complex nature of wedding tourism as a product and its combination with other types is emphasized. Global best practices and leading trends are identified.

Chapter Two begins with an analysis of three leading destinations – the Maldives, Bali, and Italy – to present best practices. This is followed by an analysis of wedding tourism in Bulgaria and of wedding destinations (cities, sites, and attractions). A critical evaluation of Bulgaria's development potential is provided, focusing on the product, event organization, and promotion. The methodology and tools of the empirical study are also presented.

In **chapter three**, which is predominantly of constructive character, the results of the empirical study are presented, processed with the respective methods – first from the survey and then from the interviews with experts in the studied field. The author

systematizes contemporary technological innovations in wedding tourism and on this basis develops a model for the development of wedding tourism in Bulgaria through the application of innovations. In accordance with the model and the results of the empirical study, guidelines and recommendations are proposed for the development of wedding tourism in our country with an emphasis on sustainability measures based on good practices, respectively through innovations in the offered products and services and in the experience of the tourists.

The conclusion not only summarizes, but also emphasizes the contribution moments of the study.

Doctoral student Madzharova uses a **diverse methodological** toolkit as a set of approaches and methods traditional for this type of research, which we assess as correctly selected in accordance with the topic, the aim and the tasks of the study.

The systematized scientific and scientific-applied results substantiate the conclusion that the main objective of the dissertation has been achieved through the successful implementation of the set research tasks. The thesis formulated by the author is confirmed on the basis of the proven hypotheses.

4. Evaluation of the Scientific and Applied Contributions

The dissertation provides a comprehensive analysis and evaluation of various aspects of wedding tourism and its development potential in Bulgaria. On this basis, it incorporates innovative elements of both theoretical and applied significance.

I accept the contributions as formulated by the doctoral candidate. In my view, the dissertation clearly demonstrates the following **scientific and applied contributions**:

- Enrichment of the theoretical framework through the identification of key characteristics and the formulation of an original authorial definition of wedding tourism;
- Examination of the multi-dimensional nature of wedding tourism through the presentation of its complex structure and its potential for integration with other forms of tourism;
- Systematization of contemporary trends and innovations in wedding tourism, leading to the development of an original conceptual model;
- Assessment of the development potential of wedding tourism in Bulgaria through rigorous analysis and empirical research;
- Formulation of strategic guidelines and practical opportunities for the development of wedding tourism in Bulgaria, based on the proposed model.

5. Evaluation of the Publications Related to the Dissertation

The doctoral candidate, Simona Madzharova, has presented a total of **seven** publications related to the topic of the dissertation. These include two articles in English (one single-authored and one co-authored) and five single-authored

conference papers in Bulgarian. The articles are indexed in Google Books, COBISS+, and the National Reference List.

The conference papers have been presented at reputable national scientific forums with international participation.

In my opinion, the candidate's publications are fully sufficient in both scope and relevance for disseminating the research results to the academic and professional community. Furthermore, the number and structure of the publications exceed the minimum national requirements for obtaining the educational and scientific degree "Doctor", in accordance with Article 2b, paragraphs 2 and 3 of the Act on the Development of Academic Staff in the Republic of Bulgaria. The candidate has documented a total of 65 points.

6. Evaluation of the Abstract

The abstract of the dissertation comprises 100 pages and is presented in Bulgarian (51 pages) and English (49 pages). Its structure follows the standard format, consisting of seven sections, and fully complies with the formal requirements.

The content of the abstract accurately reflects the structure and substance of the dissertation and effectively systematizes its main theoretical and empirical findings.

7. Critical Remarks, Recommendations, and Questions

I have no **substantial** critical remarks regarding the dissertation under review. However, I believe that the study could be further enhanced if:

1. It included a more detailed analysis of innovations already implemented by Bulgarian tourism agencies in the field of wedding tourism;
2. It provided a comparative analysis of tourism services related to wedding tourism across leading wedding destinations in Bulgaria.

Recommendation:

For future research, I would recommend that the doctoral candidate examine the attitudes of tourism agencies and tour operators towards offering wedding tourism products and services.

Questions:

With a view to a successful defense, I would like to pose the following questions to the doctoral candidate:

1. In what additional ways can digital technologies be utilized in wedding tourism beyond enhancing the interactive experience of tourists?
2. What are the key challenges facing Bulgaria as a destination in the implementation of the proposed model for the development of wedding tourism?

8. Conclusion

The findings presented in this review provide sufficient grounds for a positive evaluation of the dissertation entitled *“Opportunities for the Development of Wedding Tourism in Bulgaria”* by Simona Madzharova. The work fully complies with the requirements of the Act on the Development of Academic Staff in the Republic of Bulgaria, its implementing regulations, and the Regulations for Academic Activity at UNWE (Part Three: Doctoral Studies). All procedural, structural, and scientific criteria have been duly met.

The dissertation represents an independent and in-depth scholarly study, offering a valuable contribution to the understanding and development of wedding tourism in Bulgaria. It reflects the candidate’s strong analytical capabilities and research competence and has clear practical relevance for event management and tourism practice.

On this basis, I propose that the esteemed members of the scientific jury vote “FOR” awarding the educational and scientific degree “Doctor” in Professional Field 3.8 “Economics”, Scientific Specialty “Economics and Management (Tourism)” to Simona Rumenova Madzharova, a full-time doctoral candidate at the Department of Tourism Economics at UNWE.

**Date 05.04.26
Varna**

**Reviewer:
(Prof. PhD. Tanya Dabeva)**